

ZOMBOR és VIDÉKE

POLITIKAI LAP.

Megjelenik vasárnap és csütörtökön.
Előfizetési árak: Egész évre 12 kor., félévre 6 kor.,
negyedévre 3 kor. Egyes szám ára 12 fillér.

Felolós szerkesztő:
OBLÁT KÁROLY

Szerkesztőség: Zurándok-utca 94. szám. Telefon 58.
Hirdetések árszabály szerint számítottak;
többszöri hirdetésnél kedvezmény. — Nyitólé sora 30 fillér.

Négy jelölt Zomborban.

Zombor, 1905. jan. 11.

Benne vagyunk tehát egészen a választási mámorban. Négy jelölt nevével fogunk a választási küzdelmekbe menni. Négy név Drakulits Pál, dr. Balogh Ernő, Tomits Jásó és a függetlenségi párt jelöltjének neveitől fognak visszhangzani Zombor város utcái és terei. Ily víg választás Zombor városában már rég nem volt. De vajjon czélszerű-e a szavazatok ily módon való szétforgácsolása és a kormánypárt gyengítése, azt az eredmény fogja megmutatni. Két kormánypárti, egy pártönkivüli és egy nemzetiégi jelölt fog küzdeni a többségért. Az eredmény pedig az lesz, hogy dr. Drakulits Pál győztesen fog kikerülni az urnából. Dr. Balogh Ernő jelölése azért történt bizonyára, hogy a szabadelvűpártot szétforgácsolják, meggyengítsék. Ez pedig nem sikerülhet, mert oly szervezett, kompakt, egyértelmű pártnak, mint a zombori szabadelvűpárt, ily törekvések nem árthatnak. Pótválasztásról pedig, amiről a függetlenségiék álmodoznak, szó sem lehet.

Az országos szabadelvűpárt szinte sajnálattal venne tudomást arról, hogy zombori hívei csupa személyeskedésből hivatalos jelöltjének ugyanazon programmal ellenjelöltet állítanak. Ezt az egész országban alig tapasztaljuk. A párt felveszi az egész vonalon idegen ellenzéki programmal fellépő jelöltek ellen a harcot, de saját pártjabeliét megkíméli az elv diadalra jutása érdekében. Ezt fontolják meg Balogh párti elvtársaink. Ne kövessünk el testvérgyilkosságot, hanem küzdjünk egyesült erővel azok ellen,

kik elveinkkel ellentétes álláspontot foglalnak el.

Tómic Jásó jelöltetésével pedig egészen másképp áll a dolog.

Tómic programja magyar ellenes. Személyisége nem sympatikus. Mint a »Zasztava« szerb radikális újságnak szerkesztője, minden alkalmat megragadott, hogy szóval és tollával a magyar érdekek ellen író háborút indítson. A megyében legutóbb lefolyt népgyűléseknek ő volt a mozgó ereje. Ezen népgyűléseken a beterjesztett népoktatási reformról szóló törvényjavaslat és a magyar nyelv intenzívebb oktatása ellen tartott beszédek. Mint a magyar állam kiépítésének egyik legnagyobb és legfanatikusabb ellensége mutatkozott itt be. Magyar kerület ilyen embernek mandátumot, mint magyar törvényhozó, nem adhat! És alig hisszük, hogy széles e hazában kaphatna ilyent. A magyarországi szerbek mindig loyálisan viselkedtek, fel sem tehető róluk, hogy szem elől veszítsék azt a honpolgári kapcsolatot, mely őket a magyarsághoz, a magyar alkotmányhoz, mely őket is bevette sáncaiba, — fűzi. Az ő programjával e hazában mandátumot nem, de megvetést kaphat. A közjogi pártok bármelyikéhez inkább csatlakozik a magyar polgárság, bármily nyelvű vagy vallású legyen — de »nemzetiégi« programmal fellépő agitátort szavazatával nem támogat, mivel ez egyforma lenne a hazaárulással. Magyarországon a nemziségeknek megvannak mindazon jogaik, mint minden magyarnyelvű állampolgárnak. És ennek mi magyarok örülünk legjobban, keblünkre szorítjuk a tótot, román, szerb, szászot, épügy mint saját vérünket a magyart, ha az híve a magyar államiságnak, és a magyar törvényeket tiszteletben tartja.

Ha azonban ellenségünköz szegődik, agítál minden ellen a mi a magyarnak szent és sérthetetlen, befeketít a külföld előtt és bennünk csak a nyomóit látja. Az olyant megvetjük és lehetetlenné tesszük neki, hogy számot tevő faktorrá legyen bárhol, hol magyar érdekek felett kell határozni. Tómicékkal tehát végeztünk. Reméljük, hogy a választás eredménye ki fogja ábrándítani nemzetiségű fanatizmusából.

E szózattal fordulunk szerb testvéreinkhez is. Ne üljenek fel Tómicékkal kalandor politikájának.

Bizalommal indulunk tehát a választási küzdelemben. Győzzön a jobb!

Választási mozgalmak Bács-megyében.

Mint a mult számban már jelentettük, Bács-Bodrog megye központi választmánya a választási napot a megye 13 választó kerületében e hó 27-ére péntekre tűzte ki. Minél közelebb jutunk az alkotmányos aktushoz, annál nagyobb erőt fejtenek ki a különféle ellenzéki pártok ott hol egy kompakt kormánypárttal állnak szemben. Az egész vonalon jól szervezve, a nép bizalmában vetett hittel megy a szabadelvű párt a nagy küzdelemben, mely a kormány békés és rendcsináló politikájának a felmentő verdiktet kihirdetni fogja. Minden honpolgár mielőtt az urna elé lép, tegye kezét szívére, kérdezze meg lelkiismeretét, vajjon üríthető volt e az ellenzék rendbontó elemeinek a magaviselete, mely a régi házszabályok keretében, minden komoly munkát bármikor, bármely törvényjavaslat beterjesztésénél kényük kedvök szerint megakaszthattak, s vajjon ily körülmények között szükséges volt e a november

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

AZ EGYEDŰLELISMERT KELLEMES ÍZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

MINDENFÉLE

NYOMTATVÁNYOK

legolcsóbban és legesimább

kiállításban kaphatók

OBLÁT KÁROLY

könyvnyomdájában ZOMBOR.

ZARÁNDOK-UTCZA 94.

18-án hozott lex Dániel, mely ellen a szövetkezett ellenzék írtó háborút indított és programjukba szerintük mint a szolátság megsértését — bevették.

A miniszterelnök és báró Podmaniczky válasza. Tisza István gróf kormányelnökhöz és Podmaniczky Frigyes báró, a szabadelvűpárt elnökéhez Zombor szab. kir. város szabadelvű polgárai által a párt megalakulása és dr. Drakulics Pál jelölése alkalmából menesztett üdvözítő táviratokra hétfőn következő válasz érkezett a szabadelvűpárt vezetőségéhez:

Zombor szab. kir. város szabadelvű polgársága nevében tolmácsolt szíves üdvözlét nagyon köszönöm. A helyzet komolyságának megfelelő hazafias érzelmektől áthatott nyilatkozataik, mint a közvélemény újabb erőteljes megnyilatkozása reménytel és bizalommal tölt el a jövőre. Pártunk érdemes tagjának Drakulics Pálnak újabb jelölését örömmel fogadom.

Tisza. Szíves örömmel vesszük tudomásul, hogy ottani elvtársaink bizalma ismét Drakulics Pál személyében összpontosul. Reméljük, hogy zászlaja alatt pártbíráink ismét fényes diadalt fognak aratni.

Podmaniczky pártelnök.

A szabadelvű párt vezetősége.

Zomborban a jelöltek száma négyre szaporodott. Dr. Balogh Ernő kompp. és Fernbach Péter pártkonkivüli programmal lépnek fel. Vasárnap tartja mindkét jelölt programbeszédét. Hallomás szerint még egy ötödik jelölthöz is lesz szerecsénk, szocialista programmal lép fel ugyan a zombori szitás mester Tiger. Tehát felette erős választási küzdelmekre van kilátásunk.

A zombori függetlenségi párt f. évi január hó 15-én tartja a Vadászkiert nagytermében képviselőjelölt gyűlését.

Pártértekezlet Adán. A dermesztő hideg időben lelkesedés tüze hevíti a polgárok keblét. Az országgyűlési képviselőválasztási mozgalmak sorakozásra készítetik a polgárságot. Adán is két pártértekezlet folyt le a napokban, csütörtökön d. e. 10 órakor a szabadelvű párt gyűlésén, mely a nagyvendéglőben tartott meg. dr. Burtik György választatott elnökke, képviselőjelöltül dr. Buday Pál volt főszovalbíró kiíratott ki. Nyomban a gyűlés után számostagú küldöttség ment dr. Burtik vezetés alatt Zentára, hogy dr. Budayt a jelöltség elfogadására kérje. Dr. Buday Pál szép beszéd kíséretében jelentette ki, hogy a jelöltséget elfogadja.

Torzsán a szabadelvűpárt Vojnits István bárót jelölte s a jelölés alkalmából Tisza István gróf miniszterelnököt táviratilag üdvözölte.

Bajáról jelentik, hogy a rigyiczai kerület szabadelvű pártja ma Baján ülést tartott, melyen Piukovits Elemért jelölték. A bácsalmási Kossuth-párt Boross Józsefnek ajánlotta föl a mandátumot, a rigyiczai Kossuth-párt Rajk Aladárt kérte meg küldöttség útján, hogy lépjen föl. A város mai közgyűlésén Szirmai Viktor ügyvéd interpellált a tisztviselők korteskedése dolgában, amire Hegedüs Aladár polgármester kurtán kijelentette, hogy a tisztviselőknak igenis szabad korteskedni, csak pressziót nem gyakorolhatnak.

Báró Vojnits István jelölése Baján. Nagy lelkesültséget okozott a bajai szabadelvűpártban tegnap báró Vojnits István jelölése. Vojnits báró a felajánlott jelöltséget elfogadta, ami városszerte óriási lelkesedést kelt.

Az ellenzéki Rajk-párt hallatlan agitációja és erkölcsi terrorizálása kárba vész. Az ellenzéki párt bukása Vojnits István báróval szemben bizonyos.

A regőczei választókerület kedden egyhangú lelkesedéssel dr. Piukovich Elemért szabadelvű képviselőjelöltül kiíratotta ki, mely alkalmából Lollok Alajos pártelnök és Bichler Vilmos alelnök. A párt nevében üdvözítő táviratot intéztek a miniszterelnökhöz.

A szocialistáknak is meg vannak a maguk jelöltjei a Bácskában.

Apatin: Malasits Géza, Baja: Kardos Jakab, Bácsalmás: Rádi Sándor, Keryaja: Csizmadia Sándor, Kulpin: Kalmár Henrik, Óbecse: Malasits Géza, Magyarkanizsa: Schönöhen József. Szabadka I.: Németh István, II.: Rádi Sándor, Ujvidék: Kalmár Henrik, Verbász: Kalmár Henrik, Zenta: Buchinger Manó, Zombor: Malasits Géza.

A verbászi kerületben Fernbach Péter lép fel függetlenségi programmal báró Vojnits Istvánnal szemben. Fernbach bukása itt biztos.

Az újvidéki szabadelvű párt végrehajtó bizottsága a párt újjászervezése és képviselő jelölése tárgyában e hó 15-ére nagygyűlést hirdet s erre nézve felhívást intéz e város szabadelvű választóihoz. Az ügyszó méltóan nyugodt, méltóságos, komoly hang és szellem lengi át e felhívást.

Kerényi választókerület. (A Zombor és Vidéke eredeti távirata.) A kerényi választókerület egyesült ellenzéke kedden tartott jelölt értekezletén egyhangúlag Fernbach Károly nagybirtokos jelölte függetlenségi programmal. Jövő héten fogja kerületét bejárni programbeszéde megtartása cél-

A „ZOMBOR és VIDÉKE” TÁRCZÁJA

Szintársulatunkról.

Befejeződik immár — sajnos — elég rövid színi saisonunk és mikor annak összefoglaló áttekintését kísértjük meg, igaz örömnkre szolgál, hogy eredménye a legszebb erkölcsi siker és talán — mert ennek elbírálására nem mi vagyunk hivatottak — ép olyan anyagi haszon is. Üdvözöljük eme biztató kulturális eseményért érdemes és műértő közönségünket és első sorban teljes mértékben elismerjük társulatunk kiválóságát, az igazgatóság áldozatkész és körültekintető buzgalmét, a tagok jóakaratu és művészi tevékenységét, meg azt a nagy szeretetet, mellyel itt e nemzetiségi városban, nemzeti, nehéz feladatokat kísérték. A jelen bírálatunknál ün-

kéntelenül is eszünkbe ölik a multtal való párhuzam, melyből bizonyára idej társulatunk kerül ki győztesnek. Mert igaz ugyan, hogy némely szerepekörök a multban talán itt-ott jelesebb képviselőre akadtak, de becsületes, tehetséges és így eredményes munka tekintetében Polgárakat illeti meg az elsőség.

Sikerük nyitja a személyi kiválóságon kívül a repertoire gazdagságában és változatosságában lelhető fel. Ez a változatosság annyira ment, hogy még a leghatásosabb ujdonságok is legfeljebb háromszor kerültek előadásra, de volt egész sora az értékes ujdonságoknak, melyeket az igazgató ennyiszert sem adott elő abbeli igyekezetében, minél többet és szebbet mutathatni be. A változatosság mellett mégis a repertoire inkább az operettet uralta, egyrészt mert az igazgató a közönség ízlését tartotta szem előtt, mely

tulnyomán azt kívánta, másrészt az operette előadásokra megvolt minden megkövetelhető eszköze. A társulat hanganyaga és énektudása mindig zajos elismerést aratott, jól szervezett és kitűnően dirigált zenekara méltóképpen kiegészítette azt, az igazgató igyekezik a kiállítás és szeniozálás pompáját illetőleg pedig megadta az egésznek az illő keretet. Műértő gondaleten sem hajhászta az ujat, hanem inkább régi klasszikusan jó darabok reprimészt adta és ezzel általános kívánalmaknak tett eleget. És ezen a téren aratta a legtöbb tetszést, produkált oly előadásokat, melyekhez foghatókat keveset látott helyben közönségünk és mutatott be oly alkításokat, melyek a vidéki színpadok niveauján fölülemelkedve megállották az abszolút kritikát is. Nem csöfölnö egyáltalában személyek méltóságára tért át, hanem az általános hatásnak adván kifeje-

Sehmidthauer-féle

Igmándi

keserűvíz, reggelenként fél pohárral használva,

meglehetően gyors és nagyszerű sikerrel pótolja otthon bármely évszakban a Karlsbad és Marlenbad ivó kúrát, gyomor és bélbajokban, úgyszintén elkövödés, szívelhártsódás és azzal járó fulladásnál, sárgaság, máj és lépdagamom közelítik, és saját érdekében eszelecszik, helyette mást nem fogad el. — Utasítás mellékelve.

Kapható Zomborban: Sztrilich Zs., Hay I., Engel M., Metz J., Weidinger S. és Zs., Dörfler A. uraknál és Mihajlovits I. gógyszerárában.

Főszékhely és forrás tulajdonos: SCHMIDTHAUER LAJOS gyógyszerésznél Komáromban. — Egész üveg 50 fl., féltüveg 30 fl.

Az egyedüli természetes keserűvíz, amely kis üvegben is kapható.

jából. Piukovich József szabadelvű párti jelölt kilátásai a győzelemre napról-napra erősbödnek, mert az egyik leg-erősebb ellenzéki község, Bajmok, ahonnan a szabadkai népgyűlésre kétszázán mentek most hóbán, mikor Apponyi ott volt: teljesen átpártolt a szabadelvű párt-hoz.

Ujvidéken a szerb radikális párt január 9-iki nagygyűlésen mintegy 350 párttag elhatározta, hogy a választásokban aktív részt vesz és a jelöléssel a választmányt bizza meg, amely Zomborban Tomics Jását szerb nemzetiségi programmal és Kulpinban Hodzsu Milánt tót nemzetiségi programmal jelölte. Ezenkívül jelölések történtek a titeli, fehértemplomi, pancsovai, ozorai, kikindai, palánkai és óbecsei kerületekre nézve. Az ujvidéki kerületre senkit sem jelöltek, mert a jelölést senki sem akarta elfogadni hanem elhatározták, hogy érintkezésbe lépnek a szövetséget ellenzékkel és küldöttség útján felajánlják támogatásukat, ha a szövetséget ellenzék állást foglal a nemzetiségi törvények végrehajtása mellett és az új népnevelési tervezet ellen. Nem kívánnak tehát semmi egyebet nemzetiségi barátaink mint azt, hogy vegyék le a népokt. törvény javaslatot és ehhez a magyar egyesült ellenzék segítségét nyujtson. Van-e olyan magyar párt, ki ezt a merényletet faja ellen elkövetné? Kimondották továbbá azt is, hogy szerb kormánypárti jelöltre semmi szin alatt sem szavaznak; ellenzéki jelöltre csak azon esetben, ha az ellenzékkel az illető kerületre nézve megegyezésre tudnak jutni. A párt programja a nemzetiségi érdekű pontokon kívül igen közel áll a szövetséget ellenzék programjához. — Hock János, az új-párt jelöltje f. hó 15-én mond programbeszédet. A kormánypárt

jelöltje Szalay Lajos kir. tanácsos, polgármester, aki azonban a jelöltséget nem vállalja, mert esetleges megválasztása esetén, szerb ember kerülne a polgármesteri székbe.

Nemzetiségi jelöltek meggyénkben. Tovarisován D. Manojlović János, Zomborban Tomics Jácza, Óbecsén Dr. Manojlović Vladisláv, Titenen Dr. Musiczky Milán pancsovai ügyvéd, Kőlpényben Hodzsa Miklós a Budapesten megjelenő tót lap szerkesztője lép fel. Ujvidéken a nemzetiségiek nem állítanak jelöltet.

Zenta. A függetlenségi párt vezetéi, dr. Ellinger Jenő és Erdelyujhelyi Menyhért testvérek minden áron képviselők akartak lenni Zentán: vagy egyik, vagy másik. Végre megállapodtak, hogy a népszerűbb Ellinger Jenő lesz a jelölt. Az egyesült ellenzék vezérő bizottsága azonban Bartha Miklóst ajánlotta, ami ellen Ellingerék nem mertek tiltakozni, felléptették tehát Barthát, de ugy fogják őt támogatni, hogy minden esetre Kovács Pál szabadelvűpárti jelölt győz.

Tisztelettel kérjük vidéki előfizetőinket, **hogy az illető postahivataloknál az előfizetés megújítása iránt lehetőleg gyorsan intézkedni sziveskedjenek,** hogy a lap szétküldése főnonakadást ne szenvedjen.

Hirek.

A József főherceg szanatórium Zombor hölgybizottsága.

Megirtuk annak idején, hogy a József főherceg szanatórium titkára Balla Miklós városunkban tartózkodott, hogy az első izben akaratlanul elhibázott hölgybizottság

névsorát kijavítsa. Megalakították akkor az elnökséget, mely következő urleányokból áll: Alföldy Flóra, Fischer Ilona, Koczár Adrienne, Karácson Olga, Krónits Miczi és Szakáll Margit.

A százas bizottság névsora pedig következő: Arzenovits Olga, Bárány Juliska, Baumann Margit, Baumann Mariska, Csihás Erzsike, Diener Elza, Donoszlovits Erike, Drakulits Ivánka, Dvornák Olga, Eherenberger Edith, Ergh Sári, Esztergom Jolán, Falczione Janka, Falczione Irén, Falczione Helén, Fratricsevits Antónia, Freund Margit, Gehring Lenke, Gehring Miczi, Gergurov Olga, Gfeller Mariska, Goldfáhn Bella, Gradits Julka, Hajnal Ida, Halm Marussa, Halász Magda, Halász Elza, Hável Aránka, Hoffmann Margit, Hoffmann Erzsike, Hoffmann Irma, Hoffmann Ilona, Hrabovszky Etel, Holländer Gizella, Horvatosits Margit, Hübner Emma, János Valerie, János Adrienne, Jedlicska Irén, Jeszenszky Flóra, Jovánovits Matild Jovánovits Leona, Karácson Margit, Karl Ilonka, Karsay Ilona, Kirchner Madoline, Kleiner Gizella, Korányi Irma, Korányi Etelka, Koratpatfinszky Adrienne, Koratpatfinszky Ilona, Koczár Jenny, Koczár Alicze, Kobut Rózika, Kozma Irén, Lallosevits Jovánka, Loschitz Margit, Lukits Mariska, Matzitz Margit, Matzitz Annuska, Mayer Juliska, Messinger Gizella, Mihályffy Pörike, Mihályi Irma, Michels Margit, Modész Aranka, Náray Erzsike, Novákovits Olga, Pávlovits Jelena, Pekánovits Katicza, Pekánovits Mariska, Póskai Margit, Popovits Katicza, Popovits Ilona, Popovits Mariska, Popovits Olga, Popovits Milla, Predragovits Stanczi, Pereszly Nelly, Proll Erzsike, Raab Jolán, Szabási Mariska, Szabási Anna, Szauer Ilonka, Szondy Bella, Sztojsits Mariska, Sztojsits Zsófi, Sudár Ecza, Tunner Valéria, Sztoj.

zést a repertoire operette előadásait kell legsikerültebbeknek elismernem.

Több-kevesebb szó fér azonban a műsor drámai részéhez, melynek hibái nem a bemutatott darabok gyengeségében, mint inkább a személyi viszonyokban keresendők. Igaz, hogy Polgár sokoldalú és mindent felülről művésztettségére a legtöbb-ször legtöbbet pótolta, hogy van a társulatnak több oly tagja, a kik egyaránt megállták helyüket a komoly drámában és vígjátékban, de némely szakokra alig, vagy csak nagy elnézéssel kielégítőnek mondható megszemélyesítője volt a társulatnak. Hőse a legjobb esetben csak kielégítő, drámai hősnője alig volt, de ezt a hiányt is pótolta a repertoire akkénti összeállítás, hogy az ily körü szereplők gyengeségét nagyon ritkán velték észre. A „Takarodó” „Sütéség” előadásai egy oldalról, másrészt a vígabb zenereből a „Kis pajtás” „Erény útjai” szinrehozatala alkalmából csak a legnagyobb dicsőret hangján szólhatunk a szereplőkről.

Az egész repertoire értékes és elismerésre méltó tulajdonsága azonban, az a határozott aesthetikai ízlés, mely egy bizonyos és elég magas művészi niveau elérésére törekedett, és mely soha sem hajhászta — olykor saját kárán sem okulva — a külső sikert, hanem azt a hazafias és kul-

turális cselekedtet tartotta szem előtt, mely a vidéki szinészet nemes kötelessége. És itt nem hagyhatom szó nélkül az igazgató amaz áldozatkészségét sem, mellyel a középiskolai ifjúság számára külön előadásokat adott oly művekkel, melyek az estéi repertoirein sem szerepeltek és oly komoly igyekezettel, mely a rendező körök teljes elismerését vivta ki. Komoly munka volt az egész idény tevékenysége, melyet mindvégig deczens hangulat és a frivolitás majdnem teljes hiánya jellemzett. A „P” jelzésű darabok nagyon ritkán fordultak elő, de még inkább örvendünk azon, hogy az előadások modora kivétel nélkül ment volt eme jellegtől.

A társulat működését mi se mutatja jobban, mint egy rövid statisztikai kimutatás a szini évről. Volt összesen 88 előadás, bérletben 70 — bérletszűnetben és délutáni előadások összesen: 18. Az előadások száma a következőképp oszlik meg: volt 38 operette előadás ebből 4 újdonság; 18 vígjátéki előadás, ebből 10 újdonság; 15 szinmű előadás, köztük 7 újdonság; vegyes válfajú előadás 17, ebből 7 újdonság. A társulat tehát tíz hét alatt 28 újdonságot mutatott be.

Ezzel a nagy sikerrel szemben van városi színházunk fejlődésének egy súlyos kerékkötője, mely sem a személyi, sem a mű-

vészi tényezőktől nem függ, hanem a színházi épületnek elégtelenségében, szik voltában áll. A legnagyobb áldozat mellett az igazgató, ki nagy kiadásokkal dolgozik, mindig az átlagos, elég csekély bevétellel áll szemben. Akármilyen nagyobb vállalkozás, mint vendégszerelés, több és jobb erőik szerződötése ezen akad meg, mert csak veszteség járul ebből a vezetőségre, még ha a helyáratat fel is emelné. Nagyobb nézőtér, remélhető nagyobb bevétel képezi előfeltételét ama fejlődésnek, melyet szinészetünkől megkívánhatunk. A legsürgősebb megoldást követeli ez a kérdés, mellyel a vezetők körök már is foglalkoznak, és melyre nézve az igazgató kész tervezetűt készült előállani.

Ha nélkülözük e rövid összefoglalásban az erősebb kritikát, akkor magyarázza ezt azon körülmény, hogy arra ez idén alig volt okunk és alkalmunk és magyarázza az a közkedveltség, melynek a társulat igazgatója és sok tagja a közönség részéről mindvégig örvendett. E jóakarú szeretet mondatja velünk a búcsú percében a legmelegebb „Isten hozád”-ot és magyarázza azt a meleg rokonszenvet, mellyel társulatunkat a jövőben mielőbb vissza várjuk.

Dr. Kohlmann Dezső.

kovits Danieza, Ullmann Erzsike, Ungár Ila, Városey Klementin, Vértesi Adrienne, Weisz Katioza, Weisz Szidónia, Vojnich Erzsike, Wundszám Ida, Zsvánovits Vera, Zsuffa Ilonka.

*** A királyi meghívólevél.** Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottsága tegnap délelőtt 9 órakerendkívüli közgyűlést tartott, melynek egyetlen tárgya 1905—1910. évi országgyűlésre szóló legkegyelmesebb királyi meghívó levélnek meghirdetése volt. A királyi meghívólevél az ország főrendeit és képviselőit február hó 15-ére országgyűlésre hívja egybe. Felolvasatván és meghirdetve a meghívólevél, az hódolatleljes tudomásul vételt és megőrzés végett a városi levéltárba elhelyeztetni és egyben a központi választmányai hiteles másolatban közölni határozatolt.

*** Kinevezés.** Fodor Pál gyakornokot a pénzügyminiszter a zombori adóhivatalhoz adó-tisztá nevezte ki.

*** Lemondot megyei alügyész.** Dr. Hirman Ferenc megyei alügyész állásáról lemondott.

*** Kinevezés.** A m. kir. pénzügyminiszter Radoszavlyevits Tivadar kir. számsziszteret az érvamegyei kir. pénzügyigazgatósághoz számellenőrré nevezte ki.

*** A honvédség köréből.** A m. kir. honvédelmi miniszter Falcione Gyula m. kir. honvédfőhadnagyot, a zombori honvédszállaljtól Kolozsvárra helyezte át. A távozó főhadnagy tiszteletére bucsulakoma volt a zombori tiszti étkezdében.

*** Zombor város választói.** Lapunk legutóbbi számában hibásan közöltett Zombor város választóinak száma. Összesen 2490 választó van és pedig: Belváros 250, Oservenka 572. Szelenese 641, Bánát 526, Felsőváros 501.

*** Szinügyi bizottsági ülés.** A jelen évad utolsó ülését dr. Alföldy Árpád h. polgármester elnökölte alatt mult csütörtökön tartotta meg a szinügyi bizottság. Az ülés rövid volt s mindössze az a kiemelkedő tény bír érdekességgel, hogy a szinügyi bizottság a legnagyobb elismerését fejezte ki úgy Polgár Károly igazgatónak, mint pedig a társulatnak. Polgár igazgató ezért halás köszönetet mondott. Örömmel adunk erről mi hírt, mert valóban megérdemelte a jelen szintársulat ezt az elismerést.

*** Molnár Károly búcsúja a kerületétől.** Tudvalevő, hogy dr. Molnár Károly nem lép fel többé képviselőnek. A napokban levélben vett búcsút választóitól, a kik a legfájdalmasab szívvel bár, — de engedve volt szeretett képviselőjük kívánságának igen meleg hangu sorokban vesznek búcsút tőle választói nevében Korény Béla pártelnök és Dr. Legrand Ferenc pártjegyző.

*** Főszolgabírói helyettesítések.** Az állásáról lemondott Matkovits Béla helyébe Németh Béla apatini szolgabíró, Buday Pál helyébe pedig Horváth Desző zsabayai szolgabírót rendelte ki a főispán. Az apatini hivatal átadása Vojnits István főjegyző közbenjöttével kedden, a zentai Mikosevits Kanut főügyész közbenjöttével szerdán történt.

*** Hirdetmény.** Zombor, sz. kir. város tanácsa közhírré teszi, hogy Cserey Gyula városi kérés 1905. évi január hó 15-én (vasárnap) délelőtt 11 órakerenősháza nagytermében a gyümölcsstermelés jövedelmezőségéről szabad és gyakorlati irányú előadást tart. Van szerencsénk

a város közönségének figyelmét és érdeklődését ezen előadásra felhívni és minél nagyobb számban való megjelenésre tisztelettel felkérni.

*** Exlex.** A zombor m. kir. pénzügyigazgatóság körrendeletben tudatta a megye törvényhatóságát, hogy az összes adóhátralékok behajtását a további intézkedésig hagyja függőben.

*** Vármegyei közgyűlés** Bács-Bodrog vármegye törvényhatósági bizottsága az 1905—1910. évi országgyűlésre szóló királyi meghívó levél meghirdetése céljából január hó 12-én rendkívüli közgyűlést tart.

*** Kerékpáros katonák.** A szabkai honvédpárncsnokság értesített a városi katonagyőztsályt, hogy hívja fel jelentkezésre azokat, akik az ez évi fegyvergyakorlatra saját kerékpárjukat óhajlják használni. Jelentkezhetni lehet a katonagyőztsályban.

*** Titkos tanácsos eskütele.** Pehér Ipoly a tankerületi főigazgató korából nálunk is ismert pannonhalmi főpátr f. hó 3-án délelőtt tette le ő felsége kezébe a titkos tanácsosi esküt. Az ünnepies aktusnál jelen volt a külügyminiszter képviselőiben gróf Tisza István miniszterelnök, továbbá gróf Apponyi Lajos magyarországi udvarnagya. Az eskümintát Berger udvari tanácsos olvasta fel.

*** Értesítés.** A „Bezdáni Magyar Asztaltársaság” folyó évi január hó 12-én azaz csütörtökön est 8 óraker (a Perr Ottó-féle vendéglőben) társasvacsorával egybekötött felolvasó családi estét tart. Az est másora: 1. „A spanyol bikaviadatok.” Vértesi Károly, jeles útleírőnk „Spanyolország” című művéből felolvassa: a szerző. A felolvasást társasvacsora követi. Egy teríték ára 1 korona 40 fillér. A társasvacsorára előjegyezhetni: Jámbor Béla alelnöknel, Perr Ottó vendéglősnél és a társaság szolgádjánál. A t. tagok b. családjaikkal együtt, valamint tágok által bevezetett vendégek szivesen láttatnak. Az elnökség.

*** Tíz éves jubileum.** A bezdáni iparrestitület ritka szép óvaözött rendezett Csirszka Konrád, a község ezen sokadalu agilis tagjának. Azon alkalomból, hogy tíz év óta viseli a felsőbb iparhatóság által reá ruházott biztosi tisztelet, az iparrestitület külön díszgyűlést rendezett tiszteletére mint olyannak, kinek a biztosi állást minden irányban derekasan tölti be, de hosszú éveken át ingyen hivatalos helyiség nyújtása és személyes közreműködése által is nagyban hozzájárult, hogy a testület szellem szépen virágzik és anyagilag is annyira vihette, hogy most saját helyiséggel rendelkezik. A díszgyűlés után a Kuzmán-féle vendéglőben bankett volt a jubilánsnak tiszteletére a melyen a számos résztvevők körül sokan felköszöntőkben dícsőitették Csirszka sokadalu érdemeit.

*** A Duna hullámaiban.** Lang Ferenc Kis-Közzei szabólegény, még négy más fiatal társával mulatott, kik közül kettő bpesti lakatos és a bezdáni gépjávitó gyárban volt elfoglalva. Ejjel a könnyelmű gondolatuk támadt, hogy egy kis csónokba ülve a zajló Dunán erős szélben a bezdáni oldalra jönnék tovább mutatni. A szél és jégtáblák a csónakot felborították. Lang Ferenc és két pesti társa a Duna hullamaiban lettek halálukat. A másik kettő megmenekült azáltal, hogy egyiknek sikerült a csónak lánczát elcsipni, a másiknak egy jégtáblára jutni, ahonnan kiszabadultak. Lang holttestét kifogták, a két pesti tovább úszott.

*** Új állami iskola megépítésben.** Az 1905. évre Kiskér községben új állami iskola felállítását határozta el Berzevicy Albert kultuszminiszter.

*** Főszolgabírói helyettesítés.** Az állásáról lemondott Matkovits Béla helyébe Németh Béla apatini szolgabíró, Buday Pál helyébe pedig Horváth Desző zsabayai szolgabírót rendelte ki a főispán. Az apatini hivatal átadása Vojnits István főjegyző közbenjöttével kedden, a zentai Mikosevits Kanut főügyész közbenjöttével szerdán történt.

*** Az adóketvő bizottságok és a kereskedők.** Az O. M. K. E. nemrégiben országos akcióit indított abban az irányban, hogy az adóketvő- és adófelszámolási-bizottságokban a kereskedők a kellő számban legyenek képviselve és fölterjesztéssel fordul a pénzügyminiszterhez. A pénzügyminiszter a fölterjesztésben előadott érvek helyességét elismerve, pénzügyigazgatóságok és fővárosi adófelügyelők körrendeletileg fölhitva, hogy a ketvő bizottságok egybeállítására vonatkozó javaslataiknál a kereskedők és iparosok nagyobb mértékben való képviseletére legyenek figyelemmel. Kiküldésbe helyezte egyúttal, hogy az adófelszámolási bizottságok megalakítása iránt annak idején ugyan fog intézkedni.

*** Telnek a jégvermek.** A korosmarok, mészások és más jégverem tulajdonosok nagy hirtelen megtöbbszörödtek már jéggel a vermeket, mert attól tartanak, hogy nem lesz több fagy.

*** Előmunkálati engedély.** Megújra kísért a Tisza áthidalásával kapcsolatosan a bácskai és torontáli vasutaknak összekötötése. Mi is régi óhajként sürgetjük ezt összekötötést, csahogy azzal a külömb-séggel, hogy két öbese és Török-Becse között létesüljön, mint ahol az áthidalásnak a vasút szolgáltatán kívül az a feladat is jut, hogy két erős délvideki gőczpontot át vezesse az alvidéki kapcsolatot a tenger partig. Ez említett előmunkálati engedély azonban az ellenkezőt eozozza és éppen ezért mindent el kell követni, hogy ez dugába dőljön. Az engedélyezés küllőben így szól: A kereskedelmi m. kir. miniszter Rónay Mihály nagybirtokos, tótaradazzi lakosnak a szeged-nagyikikinda-nagybecskerek helyi érdekű vasut Nagybecskerek állomástól Tótaradác és Szerbárdác községek határain át a Tisza áthidalásával az öbese-ujvidék-titeli helyi érdekű vasut Zsabaya állomásig vezetendő szabványos nyomtávú gőczüzemű helyi érdekű vasutvonalra az előmunkálati engedélyt egy évre megadta.

*** Nincs még motoros vasut.** A Magyar Allamvasutak igazgatósága tudvalevőleg január hó folyamán rendszerezéseni akarta a motoros vasutat. Most, mint értesülünk, közbejött akadály miatt a motoros vasutak rendszeresítését a tavaszig elhalasztották. Tavaszra minden valóságos szerint már az összes vonalokon közlekedni fognak a motoros vonatok és a személyközlekedést gyorsabban fogják lebonyolítani.

*** A bajai követetvám- és helypénzszedési jogot** január hó elsejétől kezdve Dick Péter és Lipót budapesti czég 46,000 korona évi bérert vette bérbé. Az eddigi bérlő, Schwartz József csupán 40,000 korona bérert ajánlott.

*** A korosmai verekedés vége.** F. hó 6-én Turucz Ferenc, Turucz Antal, Durda Mátyás, Tolmácsi István és Barna István topolyai lakosok a „Gazda kör” mellékhelyiségében borozgatás közben szóvitába keveredtek, majd bicskát kést rántva egymásra rontottak, s egymáson könnyebb sebeket ejtettek, majd a veszekedés színhelyét az utcára tették át, ahol is Durda az ott álló kocsijáról a vaslőcsőt levéve azzal a két Turuczra rontott, kik közül Antal — a Durdától már elvett hámfával fejbe ütötte, Ferenc pedig egy nagy késsel hátán halálos sebet ejtett. Turucz Ferenc az rendőrségnél van fogva.

* **Jegyzőválasztások.** Alsóközönség legutóbb tartott közgyűlésen Veszolínovits Milán a tündérségi és Dumágolón Borovszky Kornél ökrési s. jegyzőket jegyzőkké választották meg.

* **Ajándék.** Latinovics Frigyes a főispán testvére, a zentai muzeum részére, több értékű régi pénz ajándékozott.

* **Választás.** Folyó hó 2-án Petróczy közönség üresedőben volt két inokai állásra Mezőz Imre főszolgabíró elnöklöte alatt egyhangulag Piskin János és Orosz János választották meg.

* **A szegedi kir. ügyészség** megkezdte az ottani rendőrség az új év napján megtartott szociálista gyűlést egybehívók ellen sajtó hatóság elleni követelt rágalmazás és becsületsértés miatt megindította a vizsgálatot. Az inkriminált gyűlést meghívóért a szerzőség és felelősséget Lang Kálmán vasöntő segéd, a gyűlést vezető elnöke vállalta el.

* **Az állatok betegsége állása Bács-Bodrog vármegyéjében jan. 8-ig.** Veszélyesség: bácsalmási Bácsalmás; bajai Nagybaracska; hódásági Bogdán; zombori Bezdán, Ujszivác. Takonykőr és bőrféreg; szabályai Boldogasszonyfalva. Rühkór: titeli Tittel ló, Sertésorban: hódásági Bács l. T. Sertésvesz: bácsalmási Mélykút l. m.; németpalánkai Dunacsé.

* **A tisztek adóssága.** Amint értesülünk a közös hadügyminiszterium rendeletét intézett az összes hadtestparancsnokságokhoz, mely szerint a jövőben minden följelentés, mely a tisztek ki nem fizetett adósságáról érázik a fölított hatósághoz és mely legtöbb esetben végzetes következményekkel járt a följelentés tisztekre, figyelmen kívül hagyandó és megsemmisítendő. Talán fölösleges is ezen humánus rendelet kapcsán arra utalni, hogy tényleg a hitelező dolga elbirálni, kinek mily kölcsön ad és ha könnyelműen hitelez, viselje is annak következményeit. Adósságok miatt existenciáikat tönkre tenni nem is lehet a katonai hatóság feladata.

* **Az egyesületek ellenőrzése.** Gróf Tisza István miniszterelnök, mint belügyminiszter az egyesületek ellenőrzése tárgyában intézkedik a legújabb körrendeletben, amelyet Szabadka város hatóságának is megküldött. Ebben, a szabályellenes alakult, vagy felfüggesztett egyesületekben való részvételt kihágásnak minősíti s tizenöt napig terjedhető elzárással és 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetett. Az 1875. évben kelet belügyminiszteri körrendelet ugyanis kimondja, hogy mindennemű egyesület köteles megalakulása előtt az alapszabálytervezetelt — az illetékes törvényhatóság útján — a kormányhoz fölterjeszteni. Ha az illetékes fölterjesztett alapszabálytervezetre 40 nap lefolyása alatt a kormány nem hozott határozatot vagy észrevételt nem tett, az egyesület ideiglenesen megkezdheti a működését, de véglegesen csak akkor alakulhat meg, ha a kormány már látta az alapszabályait. Ezt a rendeletet, főleg az utóbbi időben, igen sok egyet nem vette figyelembe s ezért adta ki most a belügyminiszter a szóban forgó rendeletet, kimondva, hogy valamely egyesületnek az említett szabályok ellenére való alakulását, vagy az ilyen egyesületek működését ben való részvételt kihágásnak minősíti.

* **Akik korán kezdik.** Szabadkán a rendőrség több gyermeket fogott el, akik a vasuti raktárakat és vasuti kocsikat hónapok óta fosztogatják. A banda kilenc-tizenkét éves gyermekekből áll.

* **Letartóztatott kereskedő.** Az újverbácsi múmalom és Klein Géza szabadkai lakos panaszára a rendőrség hitelezési csalás miatt ma letartóztatta Rill Ferenc kereskedőt, akinek a bajai temető mellett volt üzlete. Rill 5000 korona árú vett hitelbe és mikor a renitens adós üzletére a hitelezők foglalást vezeték,

84 koronra 92 fillér értékű árú találtak. A többit részben elköcsavetyélté, részben elrejtette Rill. Az újverbácsi múmalom 1200 koronával, Klein Géza 300 koronával károsodott.

* **Bülow és a sajtó.** Mig nálunk még mindig igen gyakran titkolóznak a sajtóval szemben és így egyenesen utját egyengetik a helytelen értesülésnek, addig Berlinből jelentik, hogy Bülow gróf birodalmi kanczellár rendeletet adott ki a hatóságoknak a sajtóval való érintkezésre. A kanczellár elrendeli, hogy a hatóságok az újságok jogosult képviselőinek minden fölvilágosítást megadjanak, a melyeket a közérdek megsértése nélkül megadhatnak. Ő maga is ezt szokta tenni, mondja a kanczellár rendeletében.

* **Mi árusítható a heti vásáron?** Az ipartörvény 50. §-a szerint a heti vásárokon élelmiszereket bárki áruba bocsáthat. A bárki szót oly értelemben kell venni, hogy élelmiszereket a heti vásárokon az is árulhat, aki iparigazolvánnyal nem bír. Ugyancsak bárki árusíthatja a heti vásárokon a házi iparozásokat is. A törvényben említett házi iparozások alatt mindazok az iparozások értendők, melyek a mindennapi háztartásban szikéségettelnek s melyeket a piacon szokás árulni. Nem tévesztendő tehát össze a háziipari cikkek, mely utóbbi elnevezés azt akarja jelezni, hogy a cikkek házilág készültek. Az ipartörvény kérdéses szakasza egyébként azt előzolja, hogy a bevásárlást a heti vásáron a verseny lehető fokozásával előzölje tegye. Másféle ipar készítményeket csak helyben lakó iparos van jogosítva eladni.

* **Italmérsi engedély elvonása.** Lukács László pénzügyminiszter az italmérsést gyakorló makkacs adóemfi-zetők italmérsi engedélyének bevónása dolgában a pénzügyigazgatóságokhoz legutóbbi rendeletét intézett. Ebben kimondja, hogy italmérsi engedéllyel bíró oly egyénektől, akik adótartozásukat, illetve az italmérsi fizetést után követelt keresteti adójukat (több éven át nem fizetik és akikről ezek az adótartozások a rendes végrehajtások útján sem hajthatók be, az italmérsi engedély elvonandó. — A pénzügyigazgatóság ennek végrehajtására felhívta az előjáróságokat.

* **A fogyasztási adóbérlőséget** Moholom f. hó 1-től kezdve Doroszlovaicski Csedomin öbesei háztulajdonos bírja bérlésben.

* **Pénzhamisítók.** Szerdán délelőtt tizenhárom bácskai szerb atyafi állott Szegeden a büntető bíróság előtt. Ifj. Major Ferenc, Major Ádám, Szubity Iszák, Szubity Zsiván, Szubity Dávid, Milics Cseresics Pál, Bánszki Ferenc, Ördög Béla, Csábi Antal, Miskovics Gavra, Miskovics István, Szubity Lázár és Andriy János bácskai szerbek mint annak idején megártuk, Szablyán a gyors meggazdagodás vágyától vezéreltetve, hamis pénz gyártására határozottak el magukat. E célra szövetkeztek, s 300 koronát összeadva pénzgártáshoz szükséges gépeket vásároltak, melyeken hamis 20 koronás bankjegyeket állítottak elő. A csendőrség azonban csakhamar magtadta az állambatalom jogait bitórlók büntös úzeleit, s letartóztatta őket. Szerdán itélkezett felettük a szegedi törvényszék s ifjú Major Ferencet és Major Ádámot 2 és fél évi fegyházra, Szubity Iszákot 1 évi és 6 havi börtön, Szubity Zsivánt és Szubity Dávidot 2 évi fegyház, Milics Cseresics Pált 2 és fél évi fegyház, Dan-szki Ferencet 1 évi és 6 havi börtön, Ördög Pétert és Csábi Antalt 1 évi és 6 havi fegyház, Miskovics Istvánt 4 havi fegyház és Andriy János 1 évi börtönre ítélte hamis pénz készítésének és forgalomba hozatalának büntetése miatt, Miskovics Gávra és Szubity Lázár ügyében újabb fő-

tárgyalás lesz. Az elítéltek megbüntetésük miatt, az ügyész pedig súlyosbításáért felbevezelt.

(**Fontos.** A magyar kormány Amerikába való utazást most Brémán át is megengedte. Fiumén át Amerikába szülő utelvelek most Brémán át is érvényesek. Aki Brémán át akar utazni, annak okvetlenül 20 korona előleget kell otthonról Brémába küldeni.

„Henneberg-Selyem”

csakis közvetlen! Fekete, fehér és színes 60 krajczártól 11 flr 35 kr. méterenkint blouzek és ruhákra. Portó és vámmentesen házhoz szállítva. Dus mintaválaszték póstaforudallával. **Selyemgyár Henneberg Zürich. I.**

Egy földbirtokos írja:

Wilhelm Ferencz urnak gyógy-szerész, cs. és kir. udvari szállító Neunkirchen, Alsó-Ausztria,

Kérem póstaforudallal az Ön Wilhelm-fele „antiarthritisch-anti-rheumatisch“ vértisztító-teájából két csomagot küldeni. Kérem ezen teát Szatmáry Gábor urhoz ház-és föld tulajdonos Debreczenbe 1664. házszám alá küldeni. A betegnek az Ön teáját ajánlottam, mert ezen teával sokat gyógyítottam már. Kérem tehát a kért teát postafordulattal, magyar használati utasítással — utánvét mellett — küldeni, de minél előbb, mert nevezett páciens még többet fog rendelni, mert ajánltam neki legalább két hónapig a teát használni. Bátorodom ismét fenti címme figyelmeztetni és kérem mielőbb elküldést utánvétellel.

Tisztelettel

Liszka Ferencz
földbirtokos.

1 csomag 2 korona innen szállítva 1 pósta külömenteny, 15 doboz 24 korona díjmentesen minden m. kir. póstaállomáson.

Kapható a legtöbb gyógyszerárban.

Színház.

Vasárnap ünnepi előadás volt: a közönség legkedveltebb kedvencét Lévai Bertát ünnepelte a Ripp előadásán oly melegséggel és annyi szeretettel, mint azt annak a sok élvezetek elismerése eredményezte, melylyel a művész az egész évad alatt bennünket elhalmozott. Egész theatre parie színezet volt a nézőtérnek, a színpadi szereplőket pedig zajos taps bátorította, melyből a legtöbb az ünneplőnek szólt. Liszbetje csupa báj és művészi szépség volt akármelyik felvonásban és a szerep, mely annyira változatos elemeket foglal magában, benne igazi megtestesítőjére talált. A sikerben csatkozott a többi szereplő is, de különösen Feleskó Zoltán és Barna Lajoska kis művészek, akik bámulatos lélekjelenléttel játszották el kisdid játékaikat.

Hétlőn a nemzeti színház egyik repertoire darabja „L a d y W i n d e r m e r l e g y e z ő j e” Wilde Oszkártól keltett nagy hatást. A darab a legfinomabb lélektani rajz, a legérdekesebb bonyodalommal. Egész társadalmi korrajz, sok szel-

lemmel és sok igazán szappant paradoxonnal a társadalmi élet köréből. Az előadás maga elég fogyatékoságot mutatott néhány nagyon jó alakítás mellett. Szalunképet, társalgási modort és biztos fellépést a szalonban úgy látszik nem igen lehetett követelni az egyszerű színészeinktől. A főszereplők azonban igyekeztek megmenteni a darab sikerét. A czimzserpet Barna Jolán játszta sok igyekezettel, de kevesebb sikerrel. A mit már sokszor megjegyeztünk róla, a hevesebb affektusokat, erősebb szenvedélyeket megszemélyesíteni nem tudja. Pedig ez a szerep tele van ilyenekkel és hatása ezeknek kiaknázásában áll. Nagyon bájos jelenség volt, de keveset mutatott abból a meghasonlott női kedélyből, mely a legvégsőre határozza el magát. Színesebbet, tökéletesebbet mutatott be Györi Matild. Azt a kettős jellegét szerepének, a lát-szolagos romlottságot és igazi áldozatkész anyai szeretetet sikerült visszatükröztetnie. Fellépése is biztos és rutinizott. Sik nagyon is fagyos volt Lord Windermere szerepében, Virányi pedig csak alig közzeltette meg a Lord Darlington alakját, játékában nagyon sok a felesleges ozicoma és tires pose, a többi szereplők pedig alig tudott az egészek millienjébe beilleszkedni, de hatott magának a darabnak érdekfeszítő cselekvénye.

Kedden a „medvét” és „Szép Galatheát” ismételték hangverseny nyel bővitve, melyen Kormos Ilonka és Gozon adtak elő dalokat. A hangverseny fénypontja Baldusz primhegedűsnek hegedű játéka volt, mely bámulatos finom technikáról és gyönyörű tehetségéről tanuskodott. A közönség zajosan tapsolta meg a művészt, ki egy darab helyett háromnak előadásával gyönyörködtetett.

K. D. dr.

Legujabb.

*A „fekete kéz” egyik tagja bácskai. A Pester Lyod f. hó 9-ik száma felhívást keltő hírt közölt ezen czim alatt:

(Eine Drohung an den Ministerpräsidenten Grafen Stefan Tisza.)

Ebben a hírből van mondva, hogy Délamerikában Lebanon városában egy Wenzler Ignác nevű munkást elfogtak. Azzal van vádolva, hogy a magyar miniszterelnöknek levelet írt, melyben egy távoli rokonáért egy 2000 dollárnyi segílyt kér azzal a fenyegetéssel, hogyha a miniszterelnök ezt megtagadja, egy „fekete kéz” képviselője a miniszterelnököt karácsony előtt meggyilkolja. Most kitűnt, hogy a nevezett Wenzler Ignác, szilbereki illetőségű, ki másfél év előtt vándorolt ki Amerikába, aki már itthon csalásai által sok dolgot adott a hatóságoknak.

Közgazdaság.

A malmok újabb üzemkorlátozása. A magyarországi nagymalmok tudvalevően november első hetében közös megegyezéssel megszorították az őrlést és a megállapodás értelmében az egyes lisztgyárak hetenkint 48, 42, 36, 24 órára (a malmok őrlési képessége szerint) beszüntették az üzemet. Fővárosi malmok ennek a révén gyártási kapacitásukat

csak körülbelül heti 135.000 métermázsát tevő őrlés erejéig használták ki, ami kétség kívül jelentékeny aldozatokkal járt. Mindazáltal ma a fővárosi malomegyesületben újabb terv merül fel, mely szerint a legközelebbi jövőben az üzem további csökkentése volna kilátásban. A redukció nagyjában mintegy heti három napot tevő szünetet involválna és a heti őrlést körülbelül 110.000 métermázsával csökkentené. A malmok ezáltal a lisztállomány apadását akarják forszirozni és ezt kétségkívül el is fogják érni.

Az életbiztosítási kötvény elzállogítása. A Kuria fontos ítéletet hozott 1904. okt. 11-én 282/904 I. G. sz. alatt, kimondván, hogy a kötvényeken alapuló életbiztosítási összegre való igénynek pusztá elzállogítása által a zálogtartó és bíráló csak azt a jogot nyerte, hogy az összegből magát követelésére nézve kielégítse, de a biztosított nem szűnt meg ezáltal a kötvénynek birtokosa lenni és az elzállogítás még akkor sem egyenlő jogi hatályu az átruházással, ha az elzállogítás tárgyai előmutatóra szóló kötvények.

Váltó beváltásának határideje. Mig a takarékpénztárak rendszeren az esedékesség harmadik napjára várják meg a váltók beváltását és csak adják át azokat be nem váltás esetén ovatolás czéljából a kir. közjegyzőnek, az osztrák magyar bank eddig is csak másnapig várt. Újévtől kezdve ez most változást szenved és aki ezen banknál elhelyezett váltót az esedékesség napján be nem váltja, az viseli már a költségeket is, mert a bankfők köteles az esedékesség napján be nem váltott váltót még az nap este további eljárás végett a közjegyzőnek átadni.

Az iparsó ára változatlan marad. A pénzügyminiszter évről évre külön szokta megállapítani a Szigetkamrán és Marosújvári létesített denaturáló telepeken szódával élvezhetetlenné tett de ipari ozélokra alkalmas só, úgy az nevezett iparsó árát. Az 1905. évi árra vonatkozólag most, az újév elején közölte a pénzügyminiszter a szegedi kereskedelmi és iparkamarával az elhatározását. E szerint az iparsó ára ugyanaz marad mint 1904-ben t. i. 100 métermázsán aoli mennyiségben a tiszta iparsó ára métermázsánként 2.88 korona, a tisztátlan iparsóé 2.37 korona. Egy száz métermázsára vagy azon fölül mennyiségben a tiszta iparsóé 2.40 korona tisztátlan pedig 2 korona, mely árhoz azonban szigetkamrai iparsó telepen 18 fillér métermázsánkénti szállítási díj hozzá számítandó

Irodalom.

A „Vasárnapi Ujság” ünnepi albuma.

A „Vasárnapi Ujság”, a legrégibb s legnagyobb terjedelmű magyar szépirodalmi és ismeretterjesztő képes lap, mely most 52-ik évfolyamába lépett, karácsonyi és újévi számával nagy díszes ünnepi albumot küld előfizetőinek.

E színes aranyomatú borítékkal ellátott albumnak négy színes műmelléklete van, melyek művészi színpompája az eredeti festmények hatását teszi. Négy nagy

művészünk munkái ezek, u. m. Benozúr Gyulának „Gloria in excelsis deo” című, Székely Bertalannak „A Murányi Vénus” című festménye, „Amor és Psyche”, Lotz Károly képe, s Munkácsy Mihálynak „Befordultam a konyhára” című népeleti genréképe.

A nagy terjedelmű album szépirodalmi közleményeiben érdekes és becses olvasmányok nagy mennyiségbe van összegyűjtve. Mikszáth Kálmán, a „Vasárnapi Ujság” hirneves főmunkatársa „Az ördögös pipa” c. ímmel az ő meleg humorával írt meg a régi világból való mulatságos történetet, ezenkívül még öt eredeti elbeszélés van az albumban Bakcsy Sándortól, Berzók Arpádtól, Pekár Gyulától, Gyarmathy Zsigórtól és Kisbán Miklóstól, mindegyik eredeti rajzokkal illusztrálva. Szász Károly eddig kiadatlan műfordításai mellett eredeti költeményeket írtak az albumba: Léway József, Szabolcska Mihály, Endrődi Sándor, Lampérth Géza Radó Antal, Sajó Sandor, Zempléni Arpád; Kampis János humoros költői elbeszélést.

Herman Ottó, Marozali Henrik, Cholnoky Jenő, Györy Ilona, stb. érdekes czikkei egészítik ki az album tartalmát. A tartalommal egy színvonalon áll a nagyszámú képek művészi becsé. A Hány Gyula, Hegedűs László, Linek Lajos, Pataky László, Richter Aurél stb. által rajzolt illusztrációk fokozzák a szöveg érdekességét. Több művészi szép kép a karácsonyi ünnepi érzést kelti fel a nézőben; a régi Budapest emlékezetét kiváló művészek fetményei után készült képek elevenítik fel; a kínai és japáni művészetet a helyszínen készült képek mutatják be. A humor is több rajzzal van képviselve az illusztrációk között. Az ünnepi album összesen 64 eredeti képet tartalmaz.

Bolti ára az albumnak 3 korona; a „Vasárnapi Ujság” előfizetői — az 1905-ben belépő új előfizetők is — ingyen kapják.

A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre 4 korona, félévre 8 korona. Az előfizetések a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalába, Budapest, IV., Egyetemutca 4. szám alá küldendők.

Nyilttér*)

COGNAC
CZUBA-DUROZIER & Cie.
FRANZZIA COGNACGYÁR, PROMOTCE.
Mindenféle kapható.

* Ezen rovat alatti közletekert nem vállal felelősséget

MAGGI-FÉLE LEVES-IZESÍTŐ és ÉTEL-

párallan a maga nemében és régóta jól bevált szer, hogy gyenge levesek, mártások, főzelékeknek stb. egy pillanatot alatti meglepő jó és erőteljes ízt adhassunk. **Kis adag elég.**

Üvegesekben 50 fillértől kezdve. Eredeti üvegesék legolcsóbban utántöltenek.

Épp úgy ajánthatók **MAGGI BOUILLON-TOKJAI**, melyekből csupán forró víz ráöntése által, kitűnő erő- vagy husleves készíthető. Tokokban á 2 adag 20 és 15 filléért. — Kapható: WEIDINGER S. és ZS. cégnél Zombor. **Maggi kifestései:** 5 nagydíj, 82 arany-rem, 6 díszoklevél, 7 díszlevelet. Hét-szer versenyen kívül, többi között az 1889. és 1890-iki párizsi világkiállításokon. (Maggi Gyula jurytag.)

500 forintot

fizetnek annak, ki **Bartilla** fogvizének használatát, mellet (üvege 35 kr.) valaha ismét fogfájást kap, vagy a szája büzlök. (Csomagolásért külön 10 kr. **Bartilla-Winkler Ed. Wien, 19/1. Sommergeasse I.** Kapható Zombor összes gyógyszeráraitban. Kérjünk határozatlan mindenütt **Bartilla**-féle fogvizet. (Hamisítványok feljelenti jól díjaztatnak.) Oly helyekre, hol nem kapható, bérmenlve küldök 7 üveget 2 lrt 60 krért.

Kövérséget

eltávolít gyorsan és jótállásra, hogy ártalmatlan **Thiele-féle** kövértelenítő tea. (Finom bizonyítványok.) Csomagja 2 kor. elszállításra kor. 2.50 u'ánvétel. **Török J.** gyógyszerlára Budapest, Király utca

Az újvidéki járás főszolgabírójától.

135. szám./kg. 905.

Pályázati hirdetés.

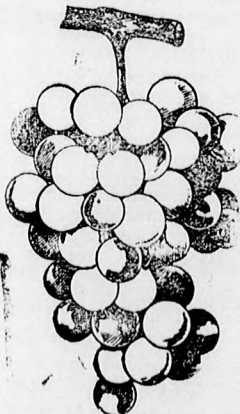
Óker községben leköszönés folytán üresedésbe jött s 600 korona havi előleges részletek felvehető évi javadalmazással egybekötött **irnoki** állásra pályázatot nyitok s felhívom az ezen állást elnyerni óhajtozókat, hogy szabályszerű kérvényeiket hozzám **f. é. január 27-ig** benyujtsák, mert a később érkezők figyelembe nem vétetnek.

Ujvidék, 1905. évi január hó 7-én.

MEZEY IMRE,
főszolgabíró.

„Milleniumtelep“ Nagysz.

Legolcsóbb árak.

Legolcsóbb árak.

Szép és tartós szőlője csak annak lesz, aki ingyen kéri Magyarországnak legnagyobb szőlőiskolájának árjegyzékét, amely szőlőiskola állami segéllyel és állami felügyelet mellett létezik.

Az egyetlen színművészeti hetilap a SZÍNHÁZ és ÉLET

Szerkeszti: **Lenkei Lajos.**

Ügyvezető: **Lenkei Zsigmond.**

Megjelenik vasárnaponként, legalább **20 oldalban** — **Aktuális szöveg, zeneművek, szinpad felvételek, szerzők és szereplők arcképei.** Évente több mint **1000 kép,**

600 cikk. Bírálata ő-zinte és tárgyilagos, menten minden befolyástól! Előfizetni bármely naptól lehet. Negyedévre **3**

— korona, egyes száma **24 fillér.** Mutatványszám ingyen. —

Kiadóhivatal: **Budapest, VIII.**

Baross-utca 59. szám.

LŐRINCZ ISTVÁN

czipész-mester

a legnépszerűbb lábbel készítő **Budapest**en

Részt vett és kitüntetést nyert minden nagyobb kiállításon 1872. óta. — Párisban több kiállításon nyert elsőrendű kitüntetést.

Megrendelésre készít legfinomabb és elegáns női és urfi czipőket, továbbá szalon-, estély- és fantaszt-czipőket a legkülönösebben, valamint erős, vízhatlan orosz bagaria-czipőket, egyszinten vadász czipőket és eszímákat, a legszáradabb kivitelben és jutányos áron.

Lőrincz István
Budapest, IV., Muzzen-körút 5. sz.

102./szám.

Pályázati hirdetés.

Ujvidéki járáshoz tartozó **Kölpény** községben üresedésben levő községi irnok végrehajtói állásra pályázatot hirdetek és felhívom mindazokat, — kik ezen állásra pályáznak, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényöket hozzám **1905. évi január hó 31-éig** nyujtsák be.

Az állás javadalmazása: havi utólagos részletekben kifizetendő **720 korona.** — Ezenkívül adó, — illeték és utadó utáni intési díj.

Ujvidék, 1905. évi január 2.

MEZEY IMRE
főszolgabíró.

Köszvény és csúsz ellen legsikeresebb az egész világon ismert és kedvelt

KRIEGNER-féle

REPARATOR

Egy nagy üveg **2 korona,** kis üveg **1 korona.**

Kapható gyógyszerárakban

Óvakodjunk utánzatoktól.

Főraktár:

KRIEGNER GYÖGY „Korona“-gyógyszertára

Budapest, VIII, Kálmán-tér.

Építkezési kölcsönök

a tervrajz és költségvetés alapján különösen előnyös feltételek mellett valamint

törlesztési kölcsönök

lakoházak és földbirtokokra

különböző módzatokkal.

10 évtől 50 évig

terjedő törlesztésre, a legmagasabb érték arányában gyorsan engedélyeztetnek.

Bővebb felvilágosítással készséggel szolgál

SCHÄFFER VILMOS bankgyesületi igazgató, Szegeden.

Védjegy: „Horgony“.

A Liniment, Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

póteka

egy régióknak bizonyított háziaszer, mely már több mint 35 év óta legjobb fájdalomcsillapító szereknek bizonyult köszvényél, csúszl és meghúléseknél bedörzsölés-képpen használatra.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossággal legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, amely a „Horgony“ védjegyvel és a Richter cégjegyzékkel ellátott dobozban csomagolva. Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és újszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Richter gyógyszerára az „Arany orozslánhoz“, Prágában, Elisabethstrasse 6 neu.

Hírdetésnapj szerződés.

Egy kis

fáradtság mellett

mindenki koreshet

6-50 koronát

egy nagyon egyszerű, becsületes

—mellékfoglalkozással.—

Reflektálók küldjék címüket 1163. szám alatt an dia

Annoncen-Abteilung „K O M E T“, Mannheim.

BRÁZAY FÉLÉ SOSBORSZESZ

NAGY ÜVEG ÁRA: 2 KORONA
KIS ÜVEG ÁRA: 1 KORONA
HASZNÁLATI UTASÍTÁS MINDEN ÜVEGHEZ MELLEKELVE VAN!

DIVAT SZALON

divat- és szépirodalmi közlöny.

Szerkesztői:

Fanghné-Gyúty Izabella

és

...Szabóné-Nogáll Janka...

Az 1896-iki berlini nemzetközi kiállításon az arany

...éremmel kitüntetve....

Divat Szalon

Divat Szalon

Divat Szalon

Divat Szalon

Divat Szalon

Divat Szalon

Divat Szalon

Divat Szalon

Divat Szalon

Divat Szalon

Divat Szalon

Divat Szalon

Divat Szalon

Divat Szalon

megjelenik minden hó 1-én és 15-én. Diszes, elegáns kiállítása s különösen művészi kiviteli zines divatvezet lapja által díszes minden szalon-asztalnak.

ingyen melléklétével, az UJ GYERMEK-DIVATTAL együtt 44—48 oldalra terjed.

azonkívül, hogy divatképei az uralkodó divat tükré, folyton közöl képeket Párisból, Londonból, Berlinből is, s ez által az iaegen divatlapokat feleslegessé teszi.

rendesen közöl egyszerűbb toillettek is és módot, utasítást nyújt a hölgyeknek arra, hogy ruháit takarékosan s még s esinosan otthon készíthessék s ennek megkönnyítésére minden számhoz szabás-ívan mellékelve.

minden előfizetőnek mérték után ingyen kszített szabásokat; ez oly kedvezmény, melyet egy divatlap sem nyújt.

közimunkát változtatok, a rendes használatra szánt himzésektől kezdve a legrikább, legdivatosabb új kezimunkáig mindent bemutat s érthetően tanítja.

Szépirodalom része oly dús, érdekes változatos, hogy minden más szépirodalmi lapot pótol. Munkatársai köz ott van irodalmunk minden jelese és gondolt fordít arra, hogy a nők lapjában tehetős és szellemes műveket közöljenek. Leresi a szépet, a nemesitől s kizár minden frivol közödményt. Lapunkat fiatal lányok is olvashatják.

kedvelt írónők is gyakran írják.

A szellemes mindig tisztességes. Leresi a szépet, a nemesitől s kizár minden frivol közödményt. Lapunkat fiatal lányok is olvashatják.

számiól-számura mutatja be kiválóbb hölgyek arcképeit: a művészet, irvaldom s a jótékonyág nevezetesebb nőatakjait.

állandó rovatot tart kérdések és feleleteket közlésére. E rovat minden előfizetőnek teljesen díjlanul áll rendelkezésére.

előfizetési ára: egész évre 12 kor. félre 6 kor. negyedévre 3 kor. kiadóhivatala bárkinek küld mutatványt ingyen és bérmentve.

kiadóhivatala Budapest, IV. Eskü ut 5. Klotild p.

A Pesti Napló új karácsonyi ajándéka.

A MAGYAR

Festőművészet Albuma.

Páratlan díszű, külső kiállításában és belső tartalmában egyedül álló remek mű az melyet a „Pesti Napló“ az 1904. évi karácsonyára szánt meglepetésül olvasóink. Eddigi karácsonyi ajándékainak diszes sorozatát folytatjamost a „Pesti Napló“, új és minden edigi ajándékot messze túlszárnyaló díszművel, melynek czime ez lesz:

A Magyar Festőművészet Albuma

A magyar festőművészet remekeinek gyönyörű foglalalja lesz ez a páratlanul álló díszmunka, amely a magyar estés remeiket fogja felölelni a XVII. század nagy magyar festőitől, Kupeckytől és Mányoky-tól kezdve egész a jelenkorig, amikor Munkácsy Mihály, Székely Bertalan, Lotz Karoly, Bencur Gyula, Madarász Viktor és Zichy Mihály vezetésével hatalmas gárda szolgálja a magyar festőművészetet. A magyar irodalomban nincs még olyan mű, amely a magyar festőművészetet ilyen gazdagságban mutatja be. Ötven nagyszabású festményt szomellünk ki amely let mesleri kivételű ötven műlapon mutatunk be a magyar közönségnek. Az ötven műlap nagyrésze gyönyörű sok színnyomás kép lesz olyan, mint a melyek a Vörösmarty-Albumot eseményre avatták a magyar könyvpiacra.

Ezenkívül a magyar festőművészet történetét e könyvben elsörendű esztétikusaink érdekes és népszerű előadásban fogják bemutatni. A szöveget számos festménynek a szöveg közé nyomott másolata fogja kísérni úgy, hogy az ötven többszínnyomású műlappal együtt A Magyar Festőművészet Albuma, a leggazdagabb, és legdíszesebb tára lesz a magyar festőművészetnek. A „Magyar Festőművészet Albuma“ meg fogja kapni a „Pesti Napló“ minden előfizetője, aki az vé végéig, akár havonta is, de állandóan és megszakítás nélkül előfizető marad. Minden félreértés elkerülése végett azonban meg kell jegyeznünk, hogy azok az új előfizetők, akik az 1904. évre szóló előfizetésük fejében a Vörösmarty-Albumot megkapták, a Magyar Festőművészet Albumára, csak úgy tarthatnak igényt ha egy további egész évre előfizetnek.

A Pesti Napló előfizetési ára egész évre 28 kor., félre 14 kor., negyedévre 7 kor., egy hóra 2 kor. 40 fill. — Szerkesztősége és kiadóhivatala:

BUDAPEST., VI, Andrassy-ut 28. szám alatt van.